

Fejsérülés, agyrázkódás

Tájékoztató szülőknek

Csecsemő- és Gyermek Osztály
Traumatológia Osztály
Karolina Kórház 2020.

Fejsérülés, agyrázkódás

A gyermekek testfelépítési adottságaik miatt leggyakoribb sérülése a fejsérülés. A gyermekbalesetek 1/3-ában a fej is sérül.

Ha a gyermeke fejsérülést követően eszméletlen azonnal hívjon mentőt!

Mi az agyrázkódás?

Nem maradandó sérülés, hanem átmeneti működészavar, amelyet a fejsérülést követő agyi vizenyő (duzzanat) okoz. Nyugalomba helyezés után hamar, spontán gyógyul.

Mi az agyrázkódás oka?

A koponya egy zárt tér. Hasonlóan kell elképzelni, mint egy zárt “dobozt”. Ha ebben a “dobozban” a puha agyszövetet rázkódás éri, az megduzzadhat vagy a sérülés következtében vérezhet, ekkor a “doboz” túl szűk lesz és nyomásfokozódás lép fel. Ilyenkor idegrendszeri tünetek jelentkeznek, ami azonnali orvosi ellátást igényelhet.

Milyen következményei lehetnek a fejsérülésnek?

Leggyakrabban a gyermekkori fejsérülések spontán

beavatkozás nélkül gyógyulnak, tünetmentesen vagy enyhe agyrázkódásos tünetekkel, de ritka esetben súlyos koponyán belüli vérzés is kialakulhat.

Van-e biztos vizsgálat a koponyán belüli súlyos sérülés kizárására?

Jelenleg nincs olyan vizsgáló módszer, ami 100% bizonyossággal tudja kizárni a koponyán belüli sérüléseket. Ezért a legfontosabb vizsgálati módszer a **MEGFIGYELÉS**.

Rutin koponya röntgen nem indokolt.

Akut CT vagy MR vizsgálat csak idegrendszeri tünetek esetén szükséges.

Mit tehet fejsérülés, agyrázkódás esetén?

Amennyiben gyermeke fejsérülést szenvedett, érdemes a következőket tenni:

- Fejfájás esetén adhat neki fájdalom csillapítót (paracetamol, ibuprofen) 4-6 óránként, követve a gyógyszerhez mellékelt utasításokat.

Figyelem! Romló, erősödő fejfájás koponyán belüli károsodás jele lehet, forduljon orvosához.

- A gyermek fejsérülést követően 1x hányhat.

Figyelem! Ismétlődő hányás koponyán belüli károsodás jele lehet, forduljon orvosához.

- Közvetlenül a fejsérülést követően gyermeke kissé fáradt lehet. Nem szükséges a gyermeket ébren tartani, ha a gyermek aludni szeretne. Azonban ébressze fel 30-60 percenként, hogy ellenőrizhesse a reakcióját az ismerős emberekre és dolgokra.

Figyelem! Ha a gyermeke nehezen/ nem ébreszthető, az koponyán belüli károsodás jele lehet, forduljon orvosához.

- A fejsérülést követően pár napig fizikai kímélet, ágynyugalom, pihenés javasolt. (sport, egyéb megterhelő tevékenységet kerülje)
- Fejsérülés után a képernyő használatot kerülni kell (tv, tablet, mobil, számítógép)
- A fejsérülést követő 24 - 48 órában gyermekének szoros megfigyelésre, ellenőrzésre van szüksége, ezért mindig legyen felnőtt a gyermek közelében.
- A beteg gyermeknek biztonságos, szeretetteljes környezetre van szüksége. Ha gyermeke igényli, szenteljen neki több időt, figyelmet, például játsszon vele vagy olvasson fel neki.

Mikor kell orvoshoz fordulnia?

Azonnal telefonáljon házi(gyermek)orvosának, ha gyermeke fejsérülést szenvedett, és:

- eszméletvesztése volt: nem sírt fel a sérülés után
- nagy energiájú sérülést szenvedett (közúti baleset, magasból esés >1,5m, járműről esett)
- koponyatörésre utaló jeleket lát (tapintható csont benyomat, bőralatti vérzés)
- füléből, orrából, szájából vérzést, agyvíz (víztiszta folyadék) csorgást tapasztal;
- viselkedése szokatlan vagy zavart;
- fejfájása súlyos, szokásos fájdalomcsillapítóra nem múlik;
- fejsérülést követően hosszabb ideig nyugtalan, vigasztalhatatlanul síró csecsemő;
- ismételten, többször hány;
- görcsöl, görcsrohamra van, arcát, kezét vagy lábát feszíti;
- nem ébreszthető vagy nehezen marad ébren;
- látászavara van (homályos vagy kettős látás), pupillái (szembogár) nem egyenlő méretűek a két oldalon;
- beszéde elmosódott;
- ha gyermekének más tünetei vannak, ami miatt aggódik, szintén beszéljen házi orvosával.

Forrás: Magyar Gyermeksebészeti Társaság és Magyar Traumatológus Társaság közös Gyermektraumatológiai Szekciójának ajánlása alapján

SZÍNEZD KI!

